

**UCHWAŁA NR LVIII/299/2023
RADY MIEJSKIEJ WIELICHOWA**

z dnia 29 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 za okres 2021-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i 2687 oraz z 2023 poz. 877, 1506, 1719, 1688, 1762, 1963, 1890, 2029) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 za okres 2021-2022, stanowiący załącznik nr 1.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wielichowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Genowefa Feldgebel

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026
za okres 2021-2022

Wielichowo, 2023 rok.

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022
z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026
za okres 2021-2022

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Wielichowo
ul. Rynek 10
64-050 Wielichowo

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT
Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska S.C.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324; +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

Spis treści:

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	6
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU	6
3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WIELICHOWO.....	7
4. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2021-2022.....	8
5. PODSUMOWANIE	27

Spis tabel:

Tabela 1	Raport z wykonanych zadań własnych i zadań monitorowanych zaplanowanych na lata 2021-2022.....	9
Tabela 2	Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2021-2022.....	28
Tabela 3	Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026	30

1. PODSTAWA PRAWNA OPACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy gminy obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następnym tego działania jest sporządzenie raportu z wykonania programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się Radzie Miejskiej, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”, zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą nr XI/72/2019 Rady Miejskiej Wielichowa z dnia 30 października 2019 roku „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”. Treść Programu dostępna jest na stronie internetowej <http://wielichowo.biuletyn.net/>

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2021 roku do końca grudnia 2022 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Gminę Wielichowo oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie gminy zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do przyjętych w Programie celów i kierunków interwencji (Program – rozdział nr 8) oraz zaplanowanego harmonogramu działań (tabela nr 47) przewidzianych do realizacji w latach 2021-2022.

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.) nie precyzuje formy ani zakresu Raportu. W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabeli, w której wypisano z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2021-2022) działania lub inwestycje. Następnie określono, czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam, gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania.

Źródła danych do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022” to:

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 (przyjęty uchwałą nr XI/72/2019 Rady Miejskiej Wielichowa z dnia 30 października 2019 roku),
- informacje pozyskane z:
  - Urzędu Miejskiego w Wielichowie,
  - Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim,
  - Nadleśnictwa Kościan,
  - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, oddział w Poznaniu (GDDKiA),
  - Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (WZDW),
  - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP),
  - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ),
  - Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Wielichowie,
  - Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” w Czempiniu.
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu,
- opracowania własne.

3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WIELICHOWO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele i wyznaczono kierunki interwencji, które miały służyć poprawie stanu środowiska, poprzez realizację zaplanowanych zadań. Poniżej przedstawiono cele oraz kierunki interwencji wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji:

OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Przejście na gospodarkę niskoemisyjną,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych,
- Rozwój systemów wykorzystujących odnawialne źródła energii,

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD, GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi

Kierunki interwencji:

- Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,
- Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody.

Cel: Powszechny dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Kierunki interwencji:

- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej

OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM, POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki interwencji:

- Realizacja przedsięwzięć, zmniejszających narażenie na hałas;
- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE I GLEBY

Cel: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie gleb i zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko

Kierunki interwencji:

- Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych
- Ochrona gleb oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel: Dalszy zrównoważony rozwój gospodarki odpadami

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów, trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
- Likwidacja azbestu.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Stworzenie systemu obszarów chronionych;
- Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących;
- Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki;
- Ochrona powierzchni i spójności lasów.

OBSZAR INTERWENCJI: ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawalnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych

Kierunki interwencji:

- Rozwój systemu ostrzegania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2021-2022

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022. W tabeli przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji zadań własnych Gminy i zadań monitorowanych z harmonogramu działań przewidzianego do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026".

Tabela 1 Raport z wykonanych zadań własnych i zadań monitorowanych zaplanowanych na lata 2021-2022

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
OBSZAR INTERWENCJI: Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła	Właściciele nieruchomości	W Urzędzie Miejskim w Wielichowie funkcjonuje punkt informacyjno-konsultacyjny w ramach programu „Czyste Powietrze”, utworzony w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W punkcie tym mieszkańcom udzielana jest pomoc w przygotowywaniu wniosków, weryfikowana ich kompletność, poprawność pod względem formalnym i merytorycznym. Liczba złożonych przez mieszkańców wniosków: <ul style="list-style-type: none"> • W 2021 r. - 24 wnioski, • w 2022 r. - 10 wniosków. 	Gmina Wielichowo (mieszkańcy Gminy)	2021-2022	Brak danych	WFOŚiGW w Poznaniu
2.	Rozwój sieci gazowniczej	Operator sieci gazowniczej	W 2022 roku sieć gazowa na terenie gminy była o 84 m dłuższa niż w roku 2020	Operator sieci gazowniczej	2021-2022	Wydatki inwestycyjne	Środki własne
3.	Termomodernizacja budynków	Gmina, właściciele nieruchomości	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-
4.	Działania promujące ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, w zakresie wykorzystania OZE oraz budownictwa energooszczędnego i pasywnego	Gmina	Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w ramach którego możliwe jest uzyskanie dofinansowania na m.in. instalacje OZE i termomodernizacje budynków	Gmina Wielichowo	2021-2022	Brak danych	WFOŚiGW w Poznaniu
5.	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych	Gmina, Powiat, zarządcy dróg	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-
6.	Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku	Gmina	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
7	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne i budowa nowego energooszczędnego oświetlenia	Gmina, Powiat, Przedsiębiorcy	Wykonanie oświetlenia solarnego w miejscowości Trzcínica, Reńsko, Gradowice, Dębsko, Pruszkowo i Zielęcin.	Gmina Wielichowo	2021	91 151,56	Budżet Gminy
			Montaż oświetlenia solarnego na przystankach	Gmina Wielichowo	2022	6 620,00	Budżet Gminy
			Montaż oświetlenia solarnego LED w m. Łubnica	Gmina Wielichowo	2022	30 258,00	Budżet Gminy
8.	Modernizacja i budowa dróg w celu poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, w tym:	Gmina	Przebudowa drogi gminnej nr 544520P ul. Szkolnej w m. Trzcínica – I etap W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni z masy betonu asfaltowego na podbudowie tłuczniowej, szerokość jezdni 5,00 m i długości 350 mb. Odwodnienie drogi wykonano jako powierzchniowe do istniejącego rowu przydrożnego po stronie lewej przez nadanie jednostronnego spadku poprzecznego drogi. Jednocześnie w ramach wykonania drogi przebudowano istniejące przepusty pod zjazdami przy użyciu rur PVC Ø 40 cm i prefabrykowanych ścianek czołowych	Gmina Wielichowo	2021	492 358,87	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Budżet Gminy
			Przebudowa drogi ul. Nowina w miejscowości Wilkowo Polskie W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni z masy betonu asfaltowego na istniejącej podbudowie. Na całej długości ulicy wykonano obustronnie ściek przykrawężnikowy z kostki betonowej.	Gmina Wielichowo	2021	152 858,20	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			<p>Budowa drogi gminnej nr 544541P, ul. Śliwkowa i odcinka drogi gminnej nr 544540P, ul. Parkowa w m. Wielichowo</p> <p>Łączna długość wybudowanego odcinka drogi gminnej ul. Śliwkowej i odcinka drogi gminnej ul. Parkowej w miejscowości Wielichowo wynosi 0,760 km. W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni drogi asfaltowej na podbudowie. Na skrzyżowaniu ulic Parkowej i Śliwkowej wykonano wyniesienie z kostki brukowej, pełniące formę progu zwalniającego w celu uspokojenia ruchu. Wzdłuż drogi ul. Parkowej i Śliwkowej wybudowano chodniki szerokości 2,0m z kostki brukowej. W zakresie zadania wykonano wszystkie zjazdy z dróg poprzecznych w granicach pasa drogowego. Przebudowie uległa również sieć kanalizacji deszczowej.</p>	Gmina Wielichowo	2021	2 432 442,39	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Gminy
			<p>Przebudowa dróg: odc. ul. Wierzbowej, ul. Szkolna i odc. ul. Leśnej w m. Śniaty – w zakresie obejmującym II etap (odcinek drogi ul. Szkolnej i ul. Wierzbowej</p> <p>W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni drogi z kostki brukowej na podbudowie wraz z odwodnieniem na długości 0,400 km. Rów po lewej stronie drogi od ul. Leśnej skanalizowano i zdrenowano.</p>	Gmina Wielichowo	2021	502 573,30	Rządowy Funduszu Inwestycji Lokalnych

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			<p>Przebudowa odc. drogi gminnej nr 544520P ul. Szkolnej w m. Trzcinica – II etap</p> <p>W ramach realizacji projektu wykonana została nowa nawierzchni jezdni z masy betonu asfaltowego na podbudowie z kruszywa łamanego na warstwie mrozochronnej z mieszanki kruszyw związanych spoiwem hydraulicznym, szerokość jezdni 5,00 m i długości 0,435 km. Odwodnienie drogi wykonano jako powierzchniowe do istniejącego rowu przydrożnego po stronie lewej przez nadanie jednostronnego spadku poprzecznego. Jednocześnie w ramach wykonania zadania wyprofilowano rów przydrożny, przebudowano istniejące przepusty pod zjazdami przy użyciu rur PVC i prefabrykowanych ścianek czołowych.</p>	Gmina Wielichowo	2022	884 038,81	Budżet Województwa Wielkopolskiego, przeznaczone na prace związane z ochroną, rekultywacją i poprawą jakości gruntów rolnych, Budżet Gminy
			<p>Przebudowa dróg: odc. ul. Wierzbowej, ul. Szkolna i odc. ul. Leśnej w m. Śniaty - w zakresie obejmującym III etap (odcinek drogi ul. Wierzbowej)</p> <p>W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni z kostki brukowej na podbudowie z kruszywa łamanego na długości 0,565 km. Odtworzono również przydrożne rowy wraz z przepustami pod drogą i zjazdami</p>	Gmina Wielichowo	2022	797 894,69	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Remont drogi gminnej nr 544516P Pruszkowo – Piotrowo Wielkie W ramach zadania wykonano nową nawierzchnię jezdni drogi z kostki brukowej na podbudowie betonowej, szerokość drogi 5,50 mb, długość 70 mb.	Gmina Wielichowo	2022	64 491,36	Budżet Gminy, Fundusz sołecki wsi Pruszkowo
			Remont drogi gminnej ul. Kwiatowej w Wielichowie W ramach zadania wykonano nową nawierzchnię jezdni drogi z kostki brukowej na podbudowie betonowej, szerokość drogi 4,50 mb, długość 140 mb.	Gmina Wielichowo	2022	128 741,27	Budżet Gminy
8.1.	Przebudowa drogi - odcinka ul. Łąkowej w m. Wielichowo (od ul. Lipowej w stronę Aneksu - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy	Gmina	W ramach realizacji zadania wykonana została nowa nawierzchnia jezdni z masy betonu asfaltowego na podbudowie z kruszywa łamanego grubości 30 cm, szerokość jezdni 5,50 m i długości 0,339 km. Chodniki i wjazdy na posesje wykonano z kostki betonowej typ behaton.	Gmina Wielichowo	2021	661 603,84	Budżet Gminy
8.2.	Przebudowa dróg – ul. Generała Tadeusza Kutrzeby, odc. ul. Nowej w m. Wielichowo i odc. ul. Borek w m. Wielichowo-Wieś - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie Gminy	Gmina	Zadanie zostało zrealizowane w 2020 roku				
8.3.	Przebudowy drogi ul. Krótkiej w Zieminie	Gmina	W ramach realizacji projektu wykonano nową nawierzchnię jezdni drogi z kostki brukowej na podbudowie betonowej na długości 0,226 km. W osi drogi wykonano ściek i dwie studnie chłonne, w celu odwodnienia drogi	Gmina Wielichowo	2021	239 198,49	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
9.	Monitoring jakości powietrza	WIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie zgodnie z Państwowym Monitoringiem Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu)	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
10.	Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 6 kontroli w zakresie ochrony powietrza, w trakcie których stwierdzono 5 nieprawidłowości	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
Poniesione koszty:						6 484 230,78	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby i jakość wód							
1.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zajmuje się badaniem jakości wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu)	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową	Gmina	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-
3.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy	Gmina, Powiat, Nadleśnictwo	Realizacja projektu „Kompleksowa renaturyzacja mokradeł oraz odtwarzanie naturalnych wilgotnych siedlisk przyrodniczych na terenach ochronnych RDLP w Poznaniu”	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu (m.in. Nadleśnictwo Kościan)	2021-2022 (zakończenie w 2024 r.)	4 196 940,37 (koszt całkowity)	Budżet Państwa, Mechanizm Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
4.	Okresowa konserwacja i modernizacja cieków i urządzeń wodnych	Spółka Wodna PGW Wody Polskie	Odmulanie cieków wodnych	Spółka Wodna	2021-2022	40 000,00	Środki własne Spółki Wodnej, Budżet Gminy
			Konserwacja cieków Kanał Północy Obry	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	2021	45 406,50	Dotacja
					2022	61 634,00	Środki własne
			Konserwacja cieków Kanał Środkowy Obry	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	2021	33 965,00	Dotacja
					2022	52 321,94	
			Bieżąca eksploatacja urządzeń wodnych	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	2021	55 901,63	Środki własne
2022	61 637,92						
Konserwacja cieków Kanał Łączący I	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu	2022	24 239,74	Dotacja			
Poniesione koszty:						4 577 047,10	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa							
1.	Dalszy rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz zapewnienie odpowiedniej jakości wody do picia	Gmina	Wykonanie przyłączy kanalizacji sanitarnej do działek gminnych nr 342/1, 342/2, 342/3, 342/4, 342/5 ul. Stoneczna w m. Wielichowo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	2021	15 854,87	Środki własne
2.	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz likwidacja zbiorników na obszarach nowo skanalizowanych	Gmina	Prowadzenie na bieżąco ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina	Dotacje dla mieszkańców na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków: <ul style="list-style-type: none"> W 2021 r. – 8 dotacji W 2022 r. – 11 dotacji 	Gmina Wielichowo	2021	16 000,00	Budżet Gminy
					2022	22 000,00	
Poniesione koszty:						53 854,87	
OBSZAR INTERWENCJI: Zagrożenie hałasem							
1.	Wprowadzanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas	Gmina, Powiat, zarządcy dróg	W razie potrzeby wprowadzane są do dokumentacji projektowej zapisy o rozwiązaniach technicznych ograniczających emisję hałasu	Zarządcy dróg	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Budowa, przebudowa i poprawa stanu głównych szlaków komunikacyjnych gminy w tym:	Powiat, zarządcy dróg	Inwestycje wymienione poniżej:				
2.1.	Rozbudowa drogi krajowej nr 32 na odcinku Rakoniewice – Grodzisk w km 122+200 – 127+350.	GDDKiA	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	-	-	-
2.2.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 312 na odcinku Dębsko – Wielichowo	WZDW – RDW Nowy Tomyśl	Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 312 na odcinku Dębsko – Wielichowo – etap I (od km 4+185 do km 4+695)	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	2022	1 351 927,00	Środki własne
			Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 312 w m. Wielichowo (od km 4+795 do km 5+161)	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	2021	896 029,00	Środki własne
2.3.	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 312 na odcinku Wilkowo Polskie – granica gm. Wielichowo	WZDW – RDW Nowy Tomyśl	Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 312 Rakoniewice – Czacz w miejscowości Wilkowo Polskie	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	2021	2 564 147,79	Środki własne

Lp.	„Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego	WIOŚ	W latach 2021-2022 badania hałasu drogowego na terenie gminy nie były prowadzone	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu)	-	-	-
4.	Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem: źródeł hałasu, przestrzegania zasad strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji), zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Gmina	Uwzględnianie w razie potrzeby odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
5.	Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 5 kontroli w zakresie emisji hałasu, w trakcie których stwierdzono 1 nieprawidłowość	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka	Gmina	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-
Poniesione koszty:						4 812 103,79	
OBSZAR INTERWENCJI: Pola elektromagnetyczne							
1.	Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	Powiat, Urząd Marszałkowski, RDOŚ	Prowadzenie na bieżąco ewidencji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starosta Grodziski	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Gmina	Uwzględnianie w razie potrzeby odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi monitoring pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu)	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
Poniesione koszty:						Wydatki bieżące	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby geologiczne i gleby							
1.	Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zainwestowaniem	Gmina	Uwzględnianie w razie potrzeby odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
2.	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	WODR, ARiMR, właściciele gruntów, OSChR	Prowadzenie szkoleń w zakresie dobrych praktyk rolniczych	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Środki własne
3.	Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	OSChR	Prowadzenie badań gleb na zlecenie indywidualnych rolników	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu	2021-2022	Brak danych	Środki własne rolników
4.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Osoba powodująca utratę lub ograniczenie wartości użytkowej	Wydanie decyzji ustalającej kierunek rekultywacji gruntów w kierunku rolnym zajętych czasowo w celu przeprowadzenia prac związanych z remontem odwiertu „Wielichowo – 2” na części działek ewidencyjnych nr 96, 97 położonych w obrębie Trzcinica, gmina Wielichowo.	Starosta Grodziski	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
5.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji	Powiat Marszałek	Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin na wnioszek inwestora	Powiat Grodziski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego	2021-2022	Brak danych	Środki własne inwestorów

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Poniesione koszty:						Wydatki bieżące	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
1.	Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów komunalnych oraz selektywnego zbierania odpadów	Gmina, ZM CZO-SELEKT	W latach 2021-2022 wszyscy mieszkańcy gminy mieli obowiązek selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Gmina Wielichowo (Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT)	2021-2022	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	
2.	Kontynuacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	Gmina, ZM CZO-SELEKT	Projekt edukacyjny „Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców na terenie ZM „CZO-SELEKT” poprzez emisję filmików oraz opracowanie i wydanie komiksu poruszającego tematykę segregacji odpadów komunalnych”	Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT	2021	50 000,00 (koszt całkowity)	Środki własne, WFOŚiGW w Poznaniu
			Projekt „Selektywnie z SELEKTEM - edukacja mieszkańców ZM „CZO – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu poprzez produkcję i emisję filmów, opracowanie i wydruk komiksów i kalendarzy promujących PSZOK”	Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT	2022	96 800,00 (koszt całkowity)	Środki własne, WFOŚiGW w Poznaniu
			Współpraca z fundacją Arka przy organizowaniu akcjach takich jak: Listy dla ziemi, MysiejeMy, Dzień dobrych uczynków, Śmieciobranie, Kup deskę - pomóż jeżom przetrwać zimą, Dzień czystego powietrza.	Gmina Wielichowo	2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Uzyskanie zakładanych poziomów redukcji odpadów, recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych rodzajów odpadów	Gmina, ZM CZO-SELEKT	Wymagany poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosił do 35%. W 2021 roku Gmina Wielichowo osiągnęła 0,37%. W 2022 roku Gmina Wielichowo osiągnęła 0,00%.	Gmina Wielichowo (Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT)	2021-2022	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	
			Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W 2021 roku wymagany poziom wynosił 20%. Gmina Wielichowo osiągnęła 25,47%. W 2022 roku wymagany poziom wynosił 25%. Gmina Wielichowo osiągnęła 24,85%.	Gmina Wielichowo (Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT)	2021-2022	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	
4.	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	Gmina	Zachęcanie mieszkańców domów jednorodzinnych do zakładania przydomowych kompostowników poprzez obniżenie miesięcznych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Gmina Wielichowo (Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT)	2021-2022	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	
5.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gmina, WIOŚ	W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 8 kontroli w zakresie gospodarowania odpadami, w trakcie których stwierdzono 5 nieprawidłowości	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Gmina	W dniu 13 kwietnia 2021 roku Burmistrz Wielichowa wydał decyzję na usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania na terenie gminy	Gmina Wielichowo	2021	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	„Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
7.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Łubnicy - Poprawa jakości środowiska przyrodniczego oraz gleby i wód poprzez uporządkowanie gospodarki odpadami w regionie	Gmina	Prowadzenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Łubnicy. Przewidywane zakończenie rekultywacji składowiska 31.12.2025 rok.	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
9.	Prowadzenie ewidencji wyrobów azbestowych w bazie azbestowej	Gmina	Na bieżąco aktualizowana jest baza azbestowa prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Gmina Wielichowo	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
10.	Pomoc w usuwaniu azbestu	Gmina, Powiat	W ramach zadania pn. „Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wielichowo” przyznawano dofinansowanie dla mieszkańców na pakowanie, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. W 2022 roku usunięto 130 Mg azbestu z 42 nieruchomości	Gmina Wielichowo	2022	75 816,00	Budżet Gminy WFOŚiGW w Poznaniu
Poniesione koszty:						222 616,00	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze							
1.	Tworzenie nowych form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Gmina, Nadleśnictwo	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo, Nadleśnictwo Kościan	-	-	-
2.	Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych	Gmina	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-
3.	Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu	Gmina	Nie zrealizowano	Gmina Wielichowo	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
4.	Realizacja edukacji ekologicznej i szkoleń w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Gmina, Nadleśnictwo	Nadleśnictwo prowadzi co roku zajęcia edukacyjne na terenie całej jednostki. Zajęcia prowadzone są dla dzieci i młodzieży w szkołach, przedszkolach i bezpośrednio w lesie.	Nadleśnictwo Kościan	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
5.	Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni na terenie miasta i gminy	Gmina	Utworzenie zielonego skweru przyjaznego pszczołom, który powstał u zbiegu ulic Kościelnej i Nowej w Wielichowie	Gmina Wielichowo	2021	15 950,00	Budżet Województwa Wielkopolskiego
			Modernizacja przestrzeni rynku w Wielichowie – nasadzenie nowych roślin i drzew, przycięcie roślin, założenie trawnika	Gmina Wielichowo	2021-2022	109 712,11	Budżet Gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
6.	Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów, zapewnienia trwałości ich użytkowania, zrównoważonego wykorzystywania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania zasobów leśnych.	Nadleśnictwo	Gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z Planem urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Kościan na lata 2014-2023	Nadleśnictwo Kościan	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
Poniesione koszty:						125 662,11	
OBSZAR INTERWENCJI: Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska							
1.	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii	Gmina, KP PSP	Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej „Stop pożarom trwa” oraz „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa”	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim	2021-2022	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Dofinansowanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej	Gmina	Zakup pompy szlamowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej Łubnica	Gmina Wielichowo	2021	6 600,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026 za okres 2021-2022”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostki realizujące	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Wilkowo Polskie	Gmina Wielichowo	2022	898 269,00	Środki z MSWiA Warszawa, Budżet Gminy
3.	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	Gmina	Edukacja ekologiczna prowadzona jest przez jednostki oświatowe poprzez organizowanie różnych akcji i konkursów	Gmina Wielichowo (jednostki oświatowe)	2021-2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
Poniesione koszty:						904 869,00	
Łączny koszt:						17 180 383,65	

Źródło: opracowano na podstawie zebranych danych.

Powyżej przedstawiono zadania własne, które były realizowane przez Gminę Wielichowo oraz zadania monitorowane, które były realizowane przez różne jednostki.

W ramach ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2021-2022 mieszkańcy gminy mieli możliwość skorzystać z programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. W ramach tego programu można uzyskać dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła, zadania termomodernizacyjne oraz montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. W Urzędzie Miejskim w Wielichowie funkcjonował punkt informacyjno-konsultacyjny programu „Czyste Powietrze”, gdzie mieszkańcy mogli uzyskać pomoc w wypełnianiu wniosków. W latach 2021-2022 złożono za pośrednictwem punktu informacyjno-konsultacyjnego 34 wnioski.

Na terenie gminy systematycznie rozbudowywano sieć gazową i podłączano nowych odbiorców. Znacznie mniejszą emisją gazów cieplarnianych charakteryzuje się spalanie gazu ziemnego. W równoważnych ilościach spalanie gazu ziemnego wytwarza od 30% do 45% mniej dwutlenku węgla niż w przypadku spalania oleju i węgla kamiennego.

Zrealizowane działania wpłyną na zmniejszenie emisji niskiej, która jest szczególnie uciążliwa w okresie jesienno-zimowym oraz na zmniejszenie zapotrzebowania energetycznego budynków. Efektem bezpośrednim zrealizowanych zadań będzie mniejsza emisja zanieczyszczeń do powietrza, a tym samym poprawa jakości powietrza na terenie gminy Wielichowo.

Gmina realizowała również inwestycje w zakresie rozbudowy i modernizacji oświetlenia. Montowane były głównie oprawy LED, które są bardziej efektywne (sprawność energetyczna do 90%), mają dłuższy czas eksploatacji niż zwykłe żarówki, nie generują ciepła, a do ich produkcji nie używa się rtęci i innych szkodliwych substancji.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano liczne inwestycje dotyczące przebudowy i modernizacji dróg gminnych, ich bieżące remonty i utrzymanie. Inwestycje drogowe wpływają głównie na poprawę bezpieczeństwa na drogach, polepszenie transportu poprzez upłynnienie ruchu oraz na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców. W sposób pośredni mogą wpływać na zmniejszenie hałasu i oddziaływanie wibracji. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadził kontrole podmiotów działających na terenie gminy. Łącznie przeprowadzono 6 kontroli w zakresie ochrony powietrza, w trakcie których stwierdzono 5 nieprawidłowości. Natomiast Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził monitoring jakości powietrza. Województwo Wielkopolskie podzielone jest na 3 strefy, gdzie Gmina Wielichowo przynależy do strefy wielkopolskiej. W roku 2021 w strefie wielkopolskiej odnotowano przekroczenia: poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszony PM₁₀, przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla tzw. fazy II dla pyłu zawieszony PM_{2,5}, przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu - ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin. Natomiast w 2022 roku odnotowano przekroczenia jedynie dla poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oraz został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu.

W ramach zasobów i jakości wód Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. W 2022 roku badania wód powierzchniowych zostały przeprowadzone w 4 jednolitych częściach wód rzecznych wyznaczonych na terenie gminy. Poniżej przedstawiono klasyfikację wskaźników i grup wskaźników¹:

- RW6000101565429 Samica – 5 klasa dla elementów biologicznych; 5 klasa dla obserwacji hydromorfologicznych; >2 klasa dla elementów fizykochemicznych.
- RW600016156549 Obrzański Kanał Południowy – przebadano kilka elementów chemicznych.
- RW600016187811 Obrzański Kanał Środkowy i Północny - przebadano kilka elementów chemicznych.
- RW6000091878129 Kanał Grabarski – 4 klasa dla elementów biologicznych; 3 klasa dla obserwacji hydromorfologicznych; >2 klasa dla elementów fizykochemicznych.

---

¹ Brak pełnej oceny stanu jednolitych części wód dla roku 2022.

Natomiast w 2021 roku przebadano 2 jednolite części wód powierzchniowych rzecznych, których stan określono jako zły:

- RW60000187833 Północny Kanał Obry do Kanału Dzwińskiego - elementy biologiczne uzyskały 3 klasę, ze względu na maktofony. Elementy fizykochemiczne uzyskały 2 klasę. Stan chemiczny był poniżej dobrego, natomiast potencjał ekologiczny określono jako umiarkowany.
- RW6000015649 Obrzański Kanał Południowy - najłabiej zostały ocenione elementy biologiczne, które uzyskały 5 klasę ze względu na ichtiofaunę. Elementy fizykochemiczne uzyskały 1 klasę. Stan chemiczny był poniżej dobrego, natomiast potencjał ekologiczny określono jako zły.

Natomiast wody podziemne na terenie gminy Wielichowo były badane w miejscowości Łubnica, gdzie w 2022 roku otrzymały III klasę, czyli są to wody zadowalającej jakości.

W celu odtwarzania naturalnych możliwości retencjonowania wody Nadleśnictwo Kościan uczestniczyło w realizacji projektu „Kompleksowa renaturyzacja mokradeł oraz odtwarzanie naturalnych wilgotnych siedlisk przyrodniczych na terenach ochronnych RDLP w Poznaniu”. Celem projektu jest poprawa stosunków wodnych w siedliskach leśnych, co wzmocni odporność na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków zjawisk naturalnych, głównie suszy.

W okresie sprawozdawczym wykonano liczne inwestycje polegające na wykonaniu prac konserwacyjnych na ciekach przepływających przez teren gminy Wielichowo oraz bieżące remonty urządzeń wodnych. Wykonane prace będą chronić tereny przed ewentualnymi podtopieniami.

W ramach gospodarki wodno-ściekowej zostały wykonane nowe przyłącza do sieci kanalizacji sanitarnej. Gmina Wielichowo na bieżąco prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina Wielichowo od 2015 roku udziela mieszkańcom dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Dotacja wynosi 50% wartości brutto wydatków lecz nie więcej niż 2 000,00 zł. Zasady i regulamin udzielania dotacji został określony w uchwale nr X/58/2015 Rady Miejskiej Wielichowa z dnia 12 listopada 2015 roku w sprawie: udzielania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Wielichowo. W ostatnich dwóch latach przyznano:

- w 2021 roku – 8 dotacji na łączną kwotę 16 000,00 zł
- w 2022 roku – 11 dotacji na łączną kwotę 22 000,00 zł.

W ramach zagrożenia hałasem przeprowadzono remonty dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy. W zakresie ograniczania hałasu zarządcy dróg stosowali w razie potrzeby odpowiednie zapisy dotyczące ograniczania hałasu w dokumentacji projektowej.

W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 5 kontroli w zakresie emisji hałasu, w trakcie których stwierdzono 1 nieprawidłowość. Natomiast Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził monitoringu hałasu drogowego na terenie gminy.

Starosta Grodziski jako zadanie ciągle prowadzi rejestr i aktualizację zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W ramach ograniczania oddziaływania pól elektromagnetycznych były wprowadzane przez Gminę odpowiednie zapisy o lokalizacji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Badania pól elektromagnetycznych były przeprowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W 2021 roku punkt pomiarowy był zlokalizowany w Wielichowie przy ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby 22. Otrzymany wynik pomiaru nie przekraczał dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

W ramach ochrony zasobów geologicznych oraz gleb były wprowadzane odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego organizował konkursy, szkolenia oraz doradztwo w zakresie zrównoważonego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Starosta Grodziski wydał decyzję ustalającą kierunek rekultywacji gruntów w kierunku rolnym zajętych czasowo w celu przeprowadzenia prac związanych z remontem odwiertu „Wielichowo – 2” na części działek ewidencyjnych nr 96, 97 położonych w obrębie Trzcinica.

Na terenie gminy Wielichowo za realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami odpowiedzialny jest Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”. W latach 2021-2022 Gmina Wielichowo osiągnęła wymagany poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Natomiast w 2022 roku Gminie nie udało się osiągnąć zakładanych 25% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Prowadzona była edukacja ekologiczna w ramach prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi. W 2021 roku realizowany był projekt edukacyjny „Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców na terenie ZM „CZO-SELEKT” poprzez emisję filmików oraz opracowanie i wydanie komiksu poruszającego tematykę segregacji odpadów komunalnych” dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W ramach przedsięwzięcia:

1. Wyprodukowano sześć filmików poruszających zagadnienia prawidłowej segregacji odpadów, drogi odpadów z domów do instalacji, recyklingu odpadów.
2. Opracowano i wydrukowano 10 000 sztuk komiksów nawiązujących do postaci i treści przedstawionych w filmikach.
3. Zakupiono pomoce dydaktyczne, w tym m.in. puzzle, książki, gry karciane, maty edukacyjne nawiązujące tematyką do segregacji odpadów.

Materiały przekazane zostały placówkom oświatowym z terenu gmin należących do Związku. Dostęp do wspomnianych filmików edukacyjnych przekazano szkołom i przedszkolom. Są one również dostępne na stronach internetowych Urzędów gmin członkowskich, jak i na kanale Edusie. Materiał ten można odtwarzać wielokrotnie, w dogodnym czasie i miejscu.

Natomiast w 2022 roku realizowano projekt edukacyjny pn. „Selektywnie z SELEKTEM – edukacja mieszkańców ZM „CZO – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu poprzez produkcję i emisję filmów, opracowanie i wydruk komiksów i kalendarzy promujących PSZOK” dofinansowane zostało ze środków WFOŚiGW w Poznaniu. W ramach projektu przeprowadzono działania mające na celu przybliżenie działalności Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK. W ramach projektu wyprodukowano i wyemitowano 3 filmy przybliżające zagadnienia związane z PSZOK (Odcinek 1 – przedstawienie postaci bohaterów filmów i wprowadzenie w zagadnienia segregacji; Odcinek 2 – przedstawienie miejsca prowadzenia zbierania - PSZOK i zasad w nim obowiązujących; Odcinek 3 – promocja „drugiego życia” odpadów, również w PSZOK). Linki do filmów zostały przesłane do urzędów gmin członkowskich Związku, a za ich pośrednictwem do wszystkich placówek oświatowych leżących na terenie tych gmin, także umieszczone na stronach internetowych Związku i Gmin członkowskich. Linki aktywne są też na kanale Edusie. Opracowano i wydrukowano 15 000 sztuk komiksów pt. „Selekciaki PSZOKujają!”, które treścią/ tematyką i postaciami nawiązują do filmów rozdystrybuowanych w ramach projektu. Głównym tematem publikacji są zagadnienia związane z PSZOK. Materiały te przekazane zostały do placówek oświatowych na terenie wszystkich gmin członkowskich Związku, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkolaków i uczniów kl. I-V szkół podstawowych. Opracowano i wydrukowano 3600 sztuk kalendarzy edukacyjnych na rok 2023. Na personalizowanych kalendarzach i kalendarzach zamieszczone zostały zagadnienia związane z zasadami funkcjonowania PSZOK oraz wszystkie niezbędne informacje dotyczące prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi, które do PSZOK można oddać. Kalendarze edukacyjne przekazane zostały pracownikom PSZOK, a za ich pośrednictwem osobom korzystającym z punktów, ich rodzinom i bliskim.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 8 kontroli w zakresie gospodarowania odpadami, w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości. Przy wsparciu finansowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu oraz budżetu gminy mieszkańcy likwidowali wyroby azbestowe. W 2022 roku zlikwidowano łącznie 130 Mg wyrobów zawierających azbest.

W przypadku zasobów przyrodniczych realizowano zadania gospodarcze zgodnie z przyjętym planem urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Kościan. Nadleśnictwo prowadziło również edukację ekologiczną dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wielichowo.

W 2021 roku utworzono zielony skwer przyjazny pszczołom, który powstał u zbiegu ulic Kościelnej i Nowej w Wielichowie. Na jego realizację Gmina Wielichowo pozyskała środki w ramach programu „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski” realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w wysokości 15 950,00 zł. Na skwerze posadzono rośliny miododajne takie jak: *Bergenia sercowata*, *Lawenda wąskolistna*, *Miodunka plamista*, *Rudbekia błyskotliwa*, *Lilowiec ogrodowy*, *Aster krzaczasty*, *Rumianek pospolity*, *Pysznołówa ogrodowa*, *Jeżówka ogrodowa*, *Krzewuszka cudowna*, *Śliwa wiśniowa*, *Porzeczką krwistą*, *Lipa drobnolistna*, *Irga szwedzka*, umieszczona została tablica informacyjna poświęcona tematyce pszczół, ul wielkopolski do celów edukacyjnych oraz drewniana rzeźba pszczoły. Obiekt jest ogólnodostępny i służy celom edukacyjnym i rekreacyjnym mieszkańców gminy. Ogródek przyjazny pszczołom przyczyni się do wzrostu świadomości i wiedzy na temat pozytywnego znaczenia tych owadów w przyrodzie oraz w naszym codziennym życiu. Natomiast w latach 2021-2022 wykonano modernizację przestrzeni rynku w Wielichowie, gdzie nasadzono nowe rośliny i drzewa oraz założono trawnik.

Gmina Wielichowo przekazała dofinansowanie na zakup sprzętu i wyposażenia dla ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej prowadziła kampanie edukacyjno-informacyjnej „Stop pożarom trwa” oraz „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa”.

5. PODSUMOWANIE

Podsumowując w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” zaplanowano do realizacji w latach 2021-2022 łącznie 54 zadania/inwestycje, z czego wykonano 45, czyli w latach 2021-2022 wykonano 83% zaplanowanych zadań i inwestycji. Część z zadań jest wykonywanych w sposób ciągły za pomocą prowadzonych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych.

Zadania, które nie zostały zrealizowane to:

- Termomodernizacja budynków,
- Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych,
- Promowanie eodrovingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku,
- Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową,
- Rozbudowa drogi krajowej nr 32 na odcinku Rakoniewice – Grodzisk w km 122+200 – 127+350,
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka,
- Tworzenie nowych form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych,
- Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych,
- Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu.

Brak realizacji ww. zadań wynika z braku odpowiednich środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego należy w kolejnych latach poczynić starania, aby te działania zostały zrealizowane.

W kolejnych latach należy kontynuować remonty dróg, jak również należy dążyć do ograniczania prędkości ruchu, wprowadzać środki trwałego uspokajania ruchu, tworzyć pasy zwartej zieleni ochronnej. Należy również rozbudowywać system ścieżek rowerowych i ciągów pieszych i zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu przyjaznego środowisku. Aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza należy zachęcać mieszkańców do zmiany systemu ogrzewania, montować instalacje do pozyskiwania energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej, jak i zachęcać mieszkańców do korzystania z tych rozwiązań w budynkach mieszkalnych.

Zaleca się rozbudowę sieci wodociągowej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępu do dobrej jakości wody do spożycia. Rozbudowę sieci kanalizacyjnej zarówno sanitarnej jak i deszczowej. Należy dążyć do likwidacji zbiorników bezodpływowych poprzez podłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej lub poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Należy kontynuować przyznawanie dotacji dla mieszkańców na pokrycie części kosztów związanych z montażem przydomowych oczyszczalni ścieków. Podłączenie większej liczby mieszkańców do sieci kanalizacyjnej spowoduje produkcję większej ilości ścieków, dlatego mogą być potrzebne inwestycje w zakresie modernizacji oczyszczalni ścieków.

W kolejnych latach należy w dalszym ciągu uświadamiać mieszkańców gminy w zakresie ograniczania wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Działania te przyczynią się do zmniejszenia odpadów komunalnych trafiających na składowiska odpadów i umożliwią Gminie osiągnięcie odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Należy dbać o zasoby przyrodnicze, obszary cenne przyrodniczo oraz o ustanowione pomniki przyrody. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej powinien być dostosowany do potrzeb turysty ale również przy poszanowaniu zasobów przyrodniczych.

W wyżej przedstawionych tabelach w kolumnie pn. „Poniesione koszty PLN” nie we wszystkich zdołano określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Źródłami finansowania realizowanych zadań były:

1. Środki własne podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności:
  - budżet gminy
  - budżet powiatu,
  - budżet województwa wielkopolskiego,
  - budżet państwa,
  - środki własne przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Dofinansowanie ze środków unijnych pochodzące z:
  - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
3. Dofinansowanie ze środków krajowych pochodzące z:
  - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
  - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
  - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
  - Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
  - Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład,
4. Pożyczki i kredyty zaciągnięte w różnych bankach krajowych i europejskich.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2021-2022 wynosił 17 180 383,65 zł. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych obszarów interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 2 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Koszty poniesione ogółem
	PLN
Ochrona klimatu i jakości powietrza	6 484 230,78
Zasoby i jakość wód	4 577 047,10
Gospodarka wodno-ściekowa	53 854,87
Zagrożenie hałasem	4 812 103,79
Pola elektromagnetyczne	Wydatki bieżące
Zasoby geologiczne i gleby	Wydatki bieżące
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	222 616,00
Zasoby przyrodnicze	125 662,11
Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	904 869,00
RAZEM	17 180 383,65

Źródło: opracowanie własne.

W trakcie pozyskiwania danych napotkano trudności związane z przekazywaniem informacji od Instytucji i innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Często przekazane informacje były niepełne, o różnym stopniu szczegółowości. Przyczyn niepełnych informacji można upatrywać w bardzo szerokim zakresie przedstawianych danych, odnoszących się do przedsięwzięć z szeroko rozumianej dziedziny ochrony środowiska, różnego stopnia realizacji poszczególnych zadań, a także w dokonywanych na bieżąco zmianach w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki oraz w braku szczegółowego ewidencjonowania danych lub braku możliwości poświęcenia czasu na ich zebranie dla potrzeb wypełnienia ankiety.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian w poszczególnych komponentach środowiska.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Gmina oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników w roku bazowym tj. w 2018 roku oraz wartość wskaźników w roku 2022. W niektórych przypadkach podana jest wartość wskaźnika w 2021 roku, ponieważ nowsze dane w momencie opracowywania Raportu były niedostępne.

Tabela 3 Wskaźniki monitorowania realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026

Nazwa	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2018 roku	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Obszar interwencji - Ochrona klimatu i jakości powietrza				
Klasyfikacja strefy wielkopolskiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin	GIOŚ	Klasa C ze względu na przekroczenia: Pyłu zawieszono PM10, pyłu zawieszono PM2,5, benzo(a)pirenu, ozon (poziom celu długoterminowego)	Klasa C ze względu na przekroczenia: benzo(a)pirenu, ozon (poziom celu długoterminowego)	Poprawa – mniej zanieczyszczeń przekroczyło dopuszczalne normy. Dopuszczalne normy dla pyłu zawieszono PM10 i pyłu zawieszono PM2,5 nie zostały przekroczone. Mimo poprawy strefa wielkopolska nadal uzyskiwała klasę C
Przyłącza sieci gazowej	GUS	806 sztuk	1089 sztuk	Poprawa – zwiększenie liczby przyłączy do sieci gazowej, coraz większa liczba mieszkańców może korzystać z gazu
Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej	GUS	40,6%	58,0%	Poprawa – dostępność do sieci gazowej jest coraz lepsza
Obszar interwencji - Zasoby i jakość wód				
Udział JCWP rzecznych o stanie dobrym i bardzo dobrym	GIOŚ	0 z 3	0 z 2 *	Brak istotnych zmian – jakość jednolitych części wód rzecznych na terenie gminy nie uległa poprawie. Brak JCWP rzecznych o stanie dobrym i bardzo dobrym
Ocena ogólna jakości wód podziemnych: udział wód danej klasy jakości	GIOŚ	Brak pomiarów w roku 2018	III klasa (wody zadowolającej jakości)	Brak istotnych zmian – jakość wód podziemnych w roku 2022 była zadowolającej jakości. W roku 2018 pomiary na terenie gminy nie były prowadzone
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	GUS	512 dam ³	504,1 dam ³	Poprawa – zmniejszenie zużycia wody na potrzeby gospodarki i ludności
Wskaźnik zużycia wody w m ³ na 1 mieszkańca w gosp. dom.	GUS	35,4 m ³	39,8 m ³	Pogorszenie – wzrost zużycia wody przez mieszkańców gminy
Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa				
Długość sieci kanalizacyjnej	GUS	12,1 km	12,6 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców, prowadzi to do likwidacji zbiorników bezodpływowych

Nazwa	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2018 roku	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Stopień skanalizowana	GUS	26,5%	29,4%	Poprawa – większa liczba mieszkańców może korzystać z sieci kanalizacyjnej
Ilość zewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych	Gmina	912 sztuk	715 sztuk	Poprawa – zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych, których niewłaściwe użytkowanie może być szkodliwe dla środowiska
Ilość zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina	147 sztuk	282 sztuki	Poprawa – zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. Tego typu rozwiązania mogą być stosowane w miejscach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej nie jest możliwa
Komunalne oczyszczalnie ścieków	GUS	1 sztuka	1 sztuka	Brak istotnych zmian – liczba komunalnych oczyszczalni ścieków nie zmieniła się
Przepustowość komunalnych oczyszczalni ścieków	GUS	795 m ³ /dobę	795 m ³ /dobę	Brak istotnych zmian – przepustowość oczyszczalni ścieków nie zmieniła się
Długość sieci wodociągowej	GUS	78,1 km	87,3 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców i korzystania z dobrej jakości wody
Ilość ujęć wody na terenie gminy	GUS	1 sztuka	1 sztuka	Brak istotnych zmian – liczba ujęć wody nie zmieniła się
Stopień zwodociągowania	GUS	83,8%	85,4%	Poprawa - większa liczba mieszkańców może korzystać z wodociągów i dobrej jakości wody pitnej
Obszar interwencji – Zagrożenie hałasem				
Wyniki pomiaru hałasu przy trasach komunikacyjnych	GIOŚ, zarządcy dróg	Brak pomiarów w roku 2018	Brak pomiarów w roku 2022	Brak istotnych zmian – pomiary hałasu na terenie gminy nie były prowadzone
Obszar interwencji – Pola elektromagnetyczne				
Liczba punktów pomiarowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ	0	0	Brak istotnych zmian – nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm dla pól elektromagnetycznych
Obszar interwencji – Zasoby geologiczne				

Nazwa	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2018 roku	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Liczba wydanych koncesji na wydobycie kopalin	Starosta Marszałek Ministerstwo	2 koncesje Marszałka 3 koncesje Ministra	3 koncesje Marszałka 4 koncesje Ministra	Pogorszenie – zwiększyła się liczba obowiązujących koncesji na wydobywanie kopalin. Większa presja na środowisko, konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych
Obszar interwencji - Gleby				
Powierzchnia użytków rolnych	Gmina	8208 ha	8401,22 ha	Poprawa – zwiększyła się powierzchnia użytków rolnych, gmina ma typowo rolniczy charakter
Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				
Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk odpadów, ilość usuniętych odpadów	Gmina	brak	brak	Brak istotnych zmian – na terenie gminie nie było dzikich wysypisk odpadów
Czynne składowiska odpadów	Gmina	0	0	Brak istotnych zmian – na terenie gminie nie ma czynnych składowisk odpadów
Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem - niesegregowane (zmieszane)	ZM CZO SELEKT	2 213,913 Mg	2 310,1280 Mg	Pogorszenie – mieszkańcy wytwarzają coraz większe ilości odpadów, konsumpcyjny tryb życia, konieczność odpowiedniego zagospodarowania odpadów
Masa zebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	ZM CZO SELEKT	1 857,500 Mg	1 631,6000 Mg	Poprawa – zmniejszenie zebranych zmieszanych odpadów. Mieszkańcy gminy coraz lepiej segregują odpady
Gospodarstwa objęte systemem odbioru odpadów komunalnych	ZM CZO SELEKT	87,1%	100%	Poprawa – wszyscy mieszkańcy gminy objęci są systemem odbioru odpadów
Mieszkańcy prowadzący selektywną zbiórkę odpadów komunalnych	ZM CZO SELEKT	98,29%	100%	Poprawa – wszyscy mieszkańcy gminy zobowiązani są do selektywnej zbiórki odpadów
Masa usuniętych wyrobów azbestowych	Gmina	76,979 Mg	130 Mg	Poprawa – wyroby zawierające azbest są systematycznie usuwane z terenu gminy
Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze				
Lesistość gminy	GUS	14,3%	14,3%	Brak istotnych zmian – wartości pozostają na podobnym poziomie

Nazwa	Źródło informacji	Wartość wskaźnika w 2018 roku	Wartość wskaźnika w 2022 roku	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni powiatu)	CRFOP	0 ha	0 ha	Brak istotnych zmian – na terenie gminy nie ma obszarów prawnie chronionych
Liczba pomników przyrody	CRFOP	14 sztuk	13 sztuk	Pogorszenie – zmniejszenie się liczby pomników przyrody
Ilość obszarów Natura 2000 z obowiązującym planem zadań ochronnych w stosunku do wyznaczonych na terenie powiatu	RDOŚ Poznań	0 na 1	1 z 1	Poprawa – wyznaczony na terenie gminy obszar Natura 2000 Wielki Łęg Obrzański ma ustanowiony plan zadań ochronnych
Powierzchnia obszarów zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zieleń uliczna)	GUS	18,4 ha	18,4 ha	Brak istotnych zmian – wartości pozostają na podobnym poziomie
Obszar interwencji - Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska				
Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	WIOŚ w Poznaniu	0	0	Brak istotnych zmian – nie odnotowano na terenie gminy poważnych awarii

* wg stanu na koniec 2021 roku, ponieważ w momencie opracowania Raportu dane za rok 2022 nie były jeszcze dostępne.

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza wszystkie wskaźniki uległy poprawie. Zwiększyła się liczba przyłączy gazowych, coraz większa liczba mieszkańców gminy ma możliwość korzystania z gazu. Ogrzewanie gazowe jest bardziej korzystne dla środowiska, ponieważ emisja dwutlenku węgla jest mniejsza niż w przypadku spalania węgla. Tendencja zmian jest dobra i w perspektywie długoterminowej prognozuje się pozytywnie zmiany w jakości powietrza, gdzie w dalszym ciągu w strefie wielkopolskiej odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu i ozonu (poziom celu długoterminowego).

Nie poprawiły się parametry jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, które w dalszym ciągu mają zły stan. W przypadku wód podziemnych ich jakość w 2022 roku była zadowalająca. Natomiast poprawie uległy wskaźniki dotyczące zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej – nastąpiło zmniejszenie zużycia wody o 7,9 dam³. Natomiast zwiększyło się zużycie wody przez 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych, wzrost wynosił 4,4 m³ w porównaniu do roku 2018. Należy w dalszym ciągu chronić zasoby wody pitnej przed nadmiernym ich eksploataowaniem poprzez retencjonowanie wód, np. retencja przydomowa (magazynowanie wody opadowej w specjalnych pojemnikach lub oczkach wodnych), retencja zbiornikowa (magazynowanie wody w naturalnych zbiornikach wodnych – jeziora, oraz w sztucznych zbiornikach), retencja korytowa (gromadzenie wody w rowach melioracyjnych, ciekach i kanałach).

Wskaźniki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w większości przypadków uległy poprawie. Zwiększyła się długość sieci kanalizacyjnej, dzięki temu większy odsetek mieszkańców ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. To wpłynęło na zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej wpłynie również na poprawę jakości wód powierzchniowych, ponieważ mniej nieoczyszczonych ścieków będzie trafiać bezpośrednio do wód lub ziemi, a przez to zmniejszy się trofia wód w rzekach i jeziorach.

Przyznawanie przez Gminę dotacji dla mieszkańców na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków również wpłynęło na zwiększenie liczby tych urządzeń. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków powinna odbywać się w miejscach gdzie wybudowanie sieci kanalizacyjnej nie jest technicznie możliwe lub ze względów finansowych. Parametry w zakresie komunalnej oczyszczalni ścieków nie uległy zmianie.

Poprawiły się również wskaźniki dotyczące sieci wodociągowej. Rozbudowa sieci wodociągowej wpłynęła na większą dostępność dla mieszkańców gminy. Dzięki temu mieszkańcy mogą korzystać z dobrej jakości wody do spożycia.

W ostatnich latach nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy. Natomiast zgodnie z monitoringiem pól elektromagnetycznych w dalszym ciągu nie odnotowano przypadków przekroczenia dopuszczalnych wartości pól elektromagnetycznych.

Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin zwiększyła się. Zwiększyła się również powierzchnia użytków rolnych na terenie gminy.

W zakresie gospodarki odpadami zwiększyła się masa zebranych odpadów komunalnych. Jest to trend ogólnokrajowy spowodowany konsumpcyjnym trybem życia. Zmniejszyła się masa zmieszanych odpadów komunalnych, co świadczy o coraz lepszym funkcjonowaniu systemu selektywnej zbiórki odpadów. Systematycznie usuwane są wybory zawierające azbest. W roku 2022 nie wydano decyzji o usunięciu odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania. Dzikie wysypiska odpadów są dużym zagrożeniem dla gleb, wód podziemnych i powierzchniowych, dla fauny i flory a także dla życia i zdrowia ludzi.

W obszarze interwencji zasoby przyrodnicze zmniejszyła się liczba pomników przyrody ustanowionych na terenie gminy. Nie zmieniły się wskaźniki dotyczące powierzchni terenów zielonych oraz lesistości gminy.

Analizując wskaźniki monitorowania efektywności realizacji Programu ochrony środowiska można stwierdzić, że większość z przyjętych wskaźników wykazuje pozytywne, z punktu widzenia środowiskowego tendencje zmian, w odniesieniu do roku bazowego tj. 2018, co wskazuje na skuteczność realizowanych działań zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”. Przyjęte w Programie cele i kierunki interwencji są adekwatne do zidentyfikowanych problemów środowiskowych.

Aby stan środowiska na terenie gminy w dalszym ciągu ulegał poprawie należy opracować nowy Program ochrony środowiska dla Gminy Wielichowo, w którym zostaną zidentyfikowane problemy środowiskowe i zaplanowane stosowne działania w celu poprawy stanu lub utrzymania dobrego stanu środowiska.

Uzasadnienie

Do uchwały nr LVIII/299/2023 Rady Miejskiej Wielichowa z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 za okres 2021-2022

Przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i 2687 oraz z 2023 poz. 877, 1506, 1719, 1688, 1762, 1963, 1890, 2029) w celu realizacji polityki ochrony środowiska, nakłada na organ wykonawczy gminy obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska dla gminy Wielichowo na lata 2019-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2026 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla gminy Wielichowo, został podjęty uchwałą nr IX/72/2019 Rady Miejskiej Wielichowa z dnia 30 października 2019 r.

Zgodnie z przepisem art. 18 ust. 2 ww. ustawy organ wykonawczy gminy, sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, który przedstawia radzie gminy.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. stanowienie o kierunkach działania wójta oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności.

Raport ma charakter informacyjny. Podsumowuje przedsięwzięcia realizowane przez Gminę Wielichowo oraz inne jednostki organizacyjne w latach 2021-2022 w zakresie ochrony środowiska, w tym gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód, ochrony powietrza, ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przed poważnymi awariami, ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały uważa się za zasadne.

Burmistrz Wielichowa

Honorata Kozłowska